Український державний університет імені Михайла Драгоманова
природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

МЕТОДИ І МЕТОДИКА ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія)
5-й семестр, 2024 рік вступу
денна форма навчання

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність
014 Середня освіта
Освітній рівень
перший (бакалаврський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	*Кафедра географії* *Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Пологовська Юлія Юріївна* *Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/kafedra-geografiyi/* *E-mail: y.y.pologovska@npu.edu.ua*
I. Основна мета/цілі навчання	формування у студентів системного уявлення про теоретико-методологічні засади географічної науки, оволодіння сучасними методами збору, обробки, аналізу та інтерпретації просторової інформації, а також набуття практичних навичок організації та проведення географічних досліджень різного рівня складності
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	*Навчальна дисципліна обов'язкова* *Цикл професійної підготовки* *Шифр у навчальному плані: ПП2.16*
III. Обсяг навчальної дисципліни	*Кількість кредитів* — *3 кредити* *Загальна кількість годин* — *90* *Лекційні заняття* — *17* *Лабораторні заняття* — *17* *Самостійна робота* — *56*
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	***Змістовий модуль 1. Сутність методів і методик в суспільно-географічних дослідженнях*** **Тема 1.** Теоретичні і методологічні основи географічних досліджень. **Тема 2.** Принципи та методи наукового пізнання у географії.

Тема 3. Загальнонаукові та спеціальні методи географічних досліджень.
Тема 4. Дистанційні методи та геоінформаційні системи
Тема 5-6. Методи наукового дослідження в суспільно-географічних дослідженнях.
Тема 7-8. Система методів міжгалузевих природничих географічних дисциплін
Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle:

V. Результати навчання

ПР01. *Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.*
ПР02. *Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.*
ПР11. *Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.*
ПР14. *Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.*
ПРН28*. Розв'язує географічні задачі різного рівня складності раціональними методами.*
ПРН25*. Планує, організовує та здійснює дослідницьку діяльність, використовуючи методи географічних досліджень фізичної, суспільної географії, картографії.*

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	*опитування (усні й письмові), доповіді, проєктні роботи (презентації, командні проєкти, есе), тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи, географічна номенклатура*
Підсумковий контроль	*залік у 2 семестрі*

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру – 100 балів.

Якщо здобувач за результатами семестрового оцінювання отримав менше 35 балів, він зобов'язаний повторно вивчати цю навчальну дисципліну у наступному семестрі на платній основі. Якщо здобувач протягом семестру набрав від 35 до 59 балів, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Якщо здобувач не погоджується з оцінкою підсумкової атестації, він може в день оголошення результатів подати в деканат апеляційну заяву. Наступного дня проводиться засідання апеляційної комісії. За письмового екзамена повторне опитування не проводиться. За усного комісія надає здобувачеві право продемонструвати свої знання. Про порядок складання екзаменів, перескладання і оскарження результатів див. Положення про організацію освітнього процесу.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

• повнота розкриття питання; • логіка викладення, культура мовлення; • впевненість, емоційність та аргументованість; • використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); • аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

	Під час виконання письмових завдань: *• повнота розкриття питання; • цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; • акуратність оформлення письмової роботи; • підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерних технологій, різних технічних засобів.* ***Рівень відповідності критеріям*** ***Творчий рівень (90 – 100 балів).*** *Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.* ***Високий рівень (80 – 89 балів).*** *Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.* ***Достатній рівень (70 – 79 балів).*** *Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.* ***Задовільний рівень (65 – 69 балів).*** *Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.* ***Низький рівень (60 – 64 балів).*** *Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.* ***Незадовільний рівень:*** ***35 – 59 балів з можливістю повторного складання.*** *Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;* ***0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.*** *Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.*
VII. Політика курсу	*Політика навчальної дисципліни базується на принципах академічної доброчесності та визначається сукупністю вимог, установлених для здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова.* *Під час лекційних занять з метою діагностики рівня сформованості знань здобувачів вищої освіти застосовується бліц-опитування, а для активізації їх пізнавальної діяльності - пізнавальні та проблемно-орієнтовані запитання. На практичних заняттях передбачено виконання різних типів навчальних завдань, зокрема письмових робіт, проєктів, презентацій, а також роботу в малих групах з метою засвоєння навчального матеріалу та формування практичних умінь і навичок. Під час практичних занять студенти залучаються до таких видів діяльності: участь в обговоренні актуальних питань, пов'язаних із теоретичними та прикладними проблемами відповідної галузі дослідження; підготовка та презентація результатів індивідуальних і групових дослідницьких робіт. Тематика завдань визначається на початку семестру, а графік їх представлення та захисту узгоджується заздалегідь.* *Виконання практичних та індивідуальних завдань має здійснюватися з дотриманням принципів академічної доброчесності, зокрема вимог щодо самостійного виконання навчальних робіт, а також відповідати встановленим змістовим і формальним критеріям оцінювання.* *Обсяги, терміни та порядок відпрацювання навчальних занять і виконання завдань визначаються регламентом навчальної дисципліни. Відпрацювання пропущених занять здійснюється здобувачами вищої освіти у години консультацій викладача. Додаткове виконання або повторне виконання (перескладання) навчальних завдань допускається протягом двох тижнів після заняття, на якому відповідне завдання мало бути зараховано. У разі доскладання або перескладання навчальних робіт без наявності поважних причин порушення встановлених термінів та вимог, підсумкова оцінка за відповідну роботу може бути знижена.* *Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:*

	1) опитування (усне, письмове) – 3 бали; *2) практичні роботи – від 5 до 10 балів за кожну роботу (усього 10 робіт), залежно від рівня складності та обсягу виконаних завдань;* *3) тестові модульні контрольні роботи – 10 балів.*
VIII. Основні інформаційні ресурси	*Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle: https://moodle.npu.edu.ua/course/view.php?id=3873* 1. Влах М. Теорія і методологія географічної науки : навч. посібник для самостійної роботи студентів / М. Влах, Л. Котик. Ч. 2.: Допоміжні навчальні матеріали. Львів ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 138 с. 2. Влах М. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібник / М. Влах, Л. Котик. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 344 с. 3. Нємець К. А., Нємець Л. М. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу: навчально-методичний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 172 с. 4. Нємець К.А., Нємець Л. М. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу: навчально-методичний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 170 с. 5. Пащенко В.М. Методологія та методи наукових досліджень : підручник. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2011. 256 с. 6. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. К.: РННЦ ДІНІТ, 2000. 260 с. 7. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: навч. посібник. Одеса: Астропринт, 2005. 632 с. 8. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень. К.: Академвидав, 2004. 168 с.

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри _____протокол №___ від _____